

ת"פ 30932/05/21 - מדינת ישראל נגד יוסף יאזן

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט רפי כרמל, סגן נשיא

ת"פ 30932-05-21

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

המאשימה

נגד

הנאשם

יוסף יאזן
ע"י ב"כ עו"ד נאיל זאחלקה

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בהתפרעות, עבירה לפי סעיף 152 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**") (שלוש עבירות); ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 127(א), (2), (3) לחוק בצירוף סעיף 25 לחוק; מעשה פזיזות ורשלנות, עבירה לפי סעיף 338(א)(3) לחוק (שלוש עבירות); ניסיון מעשה טרור של ניסיון הצתה, עבירה לפי סעיף 448(א) רישא יחד עם סעיף 29 לחוק, סעיף 25 לחוק בצירוף סעיף 37 לחוק המאבק בטרור; הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 275א לחוק; ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 127(א), (2), (3) לחוק בצירוף סעיף 25 וסעיף 30 לחוק (שתי עבירות);

2. הצדדים הסכימו על נוסח מתוקן לכתב האישום, בו הודה הנאשם ועל פיו הורשע. אין הסכמה בין הצדדים בנוגע לעונש. ואלה המעשים על פי כתב האישום המתוקן:

לפי החלק הכללי של כתב האישום, הנאשם מתגורר בשכונת עבד בעיסאווייה ומצוי בקשרי חברות עם אחר בשם פייסל לואי עבד (להלן: "**פייסל**"). עובר לחודשים מאי-יוני 2020 ועד ליום מעצרו של הנאשם ביום 20.4.21 ובמועדים רבים, קשר הנאשם קשר עם אחרים לייצר בקבוקי תבערה על מנת להשליכם לעבר כוחות צבא ומשטרה הנכנסים לשכונה, וזאת, ממניע אידאולוגי ולאומני. לצורך כך נהגה החבורה בכל פעם לרכוש 4-5 ליטר בנזין בסום של 10 ₪ בתחנות דלק שונות כדי שלא לעורר חשד. החבורה נהגה ללכת לפרדס סמוך לשכונה ולהכין שם את בקבוקי התבערה הנ"ל על מנת לעשות בהם שימוש עתידי בהפרות סדר.

לפי האישום הראשון, ביום 27.6.2020, מועד אזכרה של אדם בשם סמיר, בשעה 21:00, הבחין הנאשם כי החלו בשכונה הפרות סדר, הוא לקח זיקוקים וירה אותם לעבר כוחות המשטרה הרגליים ממרחק של 30-40 מ'. בגין מעשים אלה הורשע הנאשם בניסיון מעשה טרור של ניסיון הצתה. **לפי האישום השני**, במהלך חודש אוקטובר 2020

לערך, הבחין הנאשם בוויכוח בין כוחות משמש הגבול לבין תושבי השכונה. בשלב מסוים, ניגש אל הנאשם אחד מהחיילים, סטר לו בפניו והתרחק מהמקום. בהמשך, הנאשם הבחין כי בכוונת הכוחות לצאת מהשכונה, לקח בידו אבן קטנה מגודל כף יד והשליכה לעבר אחד מכלי הרכב בהם שהו הכוחות, ממרחק של כ- 50 מ'. האבן לא פגעה ברכב. בגין מעשים אלה הורשע הנאשם בהפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות. **לפי האישום השלישי**, כשלושה שבועות עובר ליום 3.4.21, רכש פייסל מאחר 6 כוורות זיקוקים במחיר כולל של 720 ₪. ביום 3.4.21 התפתחו עימותים בשכונה עם כוחות הביטחון. הנאשם הגיע למקום והחליט לקחת חלק בהתפרעות שבמסגרתה יתבצע ירי זיקוקים, יידוי אבנים ובקבוקי תבערה לעבר הכוחות. במהלך האירוע, ירה פייסל 10 אצבעות זיקוקים לעבר כוחות הביטחון ממרחק של 30 מ'. הנאשם קיבל מפייסל אצבע זיקוק, הדליק אותו באמצעות מצית שהיתה ברשותו וירה אותו לעבר הכוחות. הזיקוק לא פגע בכוחות. בגין מעשים אלה הורשע הנאשם בהתפרעות, בניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, במעשי פזיזות ורשלנות ובניסיון מעשה טרור של ניסיון הצתה. **לפי האישום הרביעי**, כשבעה חודשים עובר ליום 20.4.21, בשעה 20:00 לערך, נכנסו כוחות ביטחון לשכונה בשני כלי רכב. בעקבות כך, החליט הנאשם לקשור קשר עם פייסל ואחרים ליידות אבנים ולירות זיקוקים לעבר הכוחות. פייסל הצטייד בזיקוקים. הנאשם, פייסל והאחרים הסתירו פניהם כדי למנוע את זיהויים. במהלך האירוע אחרים יידו אבנים וירו זיקוקים לעבר הכוחות, ובכללם, הנאשם ירה זיקוקים ויידה אבנים ממרחק 30-40 מ' מהכוחות. כתוצאה ממעשי הנאשם ויתר המתפרעים נפגעו רכבי הכוחות. בגין מעשים אלה הורשע הנאשם בהתפרעות, בניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות ובמעשה פזיזות ורשלנות.

טענות הצדדים לעונש

טענות המאשימה

3. המאשימה טוענת כי מדובר בנאשם כבן 20, המואשם במספר אירועי התפרעות, עצור מיום 20/4/21, אין בעברו הרשעות קודמות. האירועים נמשכו כשנה ופסקו עם מעצרו. במרביתם הנאשם פעל כחלק מחבורה שביצעה את המעשים ממניע אידיאולוגי ולאומני כפי שמפורט בחלק הכללי. באישום הראשון, הנאשם ירה זיקוקים בכמות לא ידועה ממרחק של 30 - 40 מ'. באירוע השני הוא ידה אבן לעבר כלי רכב של כוחות ביטחון. באירוע השלישי במסגרת התפרעות המונית הוא ידה זיקוק ויחס לו מעשה טרור, אין נפגעים באירוע הזה. באירוע הרביעי הייתה התפרעות ונזרקו אבנים וזיקוקים לעבר כוחות מג"ב והוא ירה זיקוקים ממרחק של כ- 40 מ'. נטען כי מדובר באירועים אלימים שיכולים לפגוע בכוחות הביטחון ופגעו בערכים של שלטון החוק וביטחון הציבור. מנעד הענישה בפסיקה הוא רחב ומושפע מכמה נימוקים, כדוגמת תכנון מראש או ביצוע ספונטני וכדומה. הפסיקה מציינת את החומרה שיש לייחס לבקבוקי תבערה כנשק חם וקוראת להטיל עונשי מאסר בפועל. מתחם הענישה מתחיל מ- 20 חודשי מאסר כשמדובר בקטינים ו- 6 שנים כשמדובר בבגירים. בעניינו של פייסל, השותף, שהמקרה שלו חמור יותר וכולל שבעה אישומים, נקבע מתחם שמתחיל ב- 30 חודשי מאסר לאירוע יחיד של יידוי בקת"ב ועד מספר חד-ספרתי של שנות מאסר. ביחס ליידוי בקת"ב בביצוע בצוותא נקבע מתחם של 3.5 עד 8 שנות מאסר. על השותף נגזר, בגין שבעת האישומים, עונש של 4.5 שנים, מאסר על תנאי וקנס, והמאשימה טוענת כי היא מתעתדת לערער על גזר דין זה. כן הגישה המאשימה שלושה גזרי הדין בעניינם של השותפים ופסק דין נוסף שמתייחס ליידוי בקת"ב. המאשימה מבקשת לקבוע מתחם ענישה באישום הראשון והשלישי, המתייחס לביצוע בצוותא, של 30 עד 50 חודשי מאסר. באישום השני - 8 עד 18 חודשי מאסר ובאישום רביעי - 12 עד 24 חודשי מאסר. המאשימה הוסיפה כי החוק למאבק בטרור קובע החמרה בענישה. המאשימה מבקשת לחפוף את המתחמים בחלקם.

4. מבחינת המיקום בתוך המתחם, טוענת המאשימה, כי אמנם הנאשם הודה ולקח אחריות, אין לו עבר פלילי ומהתסקיר עולה שהוא הביע חרטה וצער על מעשיו, אך הוערך כי ישנם גורמי סיכון של דפוסים ילדותיים והיגררות לגורמים שליליים. כמו כן, לטענת המאשימה, אנו נמצאים בימים קשים של התפרעויות ויש להעביר מסר ברור בדרך של ענישה חמורה, במיוחד כשמדובר במקרים חוזרים. לפיכך, מבקשת המאשימה להטיל על הנאשם 5 שנות מאסר, מאסר על תנאי וקנס.

טענות ההגנה

5. ההגנה טוענת כי כתב האישום כולל שלושה אישומים שצריך להטיל בגינם ענישה אמיתית. לעומת זאת, האישום השני נבלע לחלוטין באישומים האחרים ואינו צריך להשפיע על קביעת העונש. באירוע שבאישום השני, הנאשם ניגש לאחד החיילים כאשר הוא רואה שיש וויכוח בין כוחות מג"ב ואותו חייל סוטר לו, הנאשם מתרחק וזורק אבן. לעמדת הסנגור, המעשה לא בוצע על רקע לאומני, מדובר בעבירה של הפרעה לשוטר, בידוי אבן ממרחק גדול שלא מהווה פוטנציאל לפגיעה.

6. באשר לשלושת האישומים שדומים במאפיינים שלהם, נטען כי מי שהיה הרוח הדומיננטית באופן בולט ובוהק בכל האירועים הללו הוא פייסל והנאשם פעל תחת כנפיו. בכל האירועים הנוספים עולה שפייסל הוא זה שיוזם ומביא זקוקים והנאשם מצטרף אליו. באישום השלישי, הנאשם קיבל ממנו אצבע זיקוק, הדליק וירה לעבר כוחות הביטחון ולא מצוין מאיזה מרחק. אכן, באותן התפרעויות יודו בקת"בים, אך באף אחד מהאירועים הנאשם לא נטל, זרק או יידה בקת"ב ולא היה עם אדם מעורב נוסף שזרק בקת"ב וידע על כך. מדובר בנסיבות שונות ממקרה של חבורה שקונה בקבוקי בנזין ויוצאת לזרוק בקת"בים. עוד טוען הסנגור כי יש פער עצום בין עניינו של הנאשם לבין זה של פייסל, שדינו נגזר ל - 4.5 שנות מאסר בגין שבעה אישומים חמורים פי כמה. כמו כן, העונש שהוטל על פייסל חמור פי כמה מהעונשים שהוטלו על המעורבים האחרים במסגרת פרשייה זו. עוד נטען כי במקרה של ייצור ויידוי בקת"בים לעבר בתי יהודים, הכולל ארבעה אישומים, הוטלו 40 חודשי מאסר בפועל והוגשו ערעורים על גזרי הדין. לעמדת הסנגור, יש הבדל משמעותי בין נכונות ונחישות לצאת לעבר בתי יהודים לבין המקרה דנן העוסק בפגיעה בכוחות הביטחון הנמצאים בכפר. כמו כן, נטען כי במקרים של השתתפות בהתפרעויות ויידוי אבנים ניתנו גזרי דין של 9 חודשי מאסר בלבד, ובאה הפניה לשורת החלטות שנטען כי הן תומכות בעמדה העונשית שהציע הסנגור.

7. הסנגור התייחס גם לכך שהנאשם הורשע בעבירה של מעשה טרור של ניסיון הצתה וטען כי אין לדון לפי כותרות אלא יש לבחון את המעשים עצמם ואם צריך להחמיר, אז לא בצורה משמעותית. לעמדת ההגנה, מתחם הענישה אינו צריך להיות מעל שנתיים ואף פחות משנתיים. בשאלת מיקום הנאשם בתוך המתחם, הפנה הסנגור לתסקיר שירות המבחן ולכך שהנאשם בחר בסופו של יום להודות ולקחת אחריות על מעשיו לפני שירות המבחן ללא כל הסתייגות והביע חרטה מלאה. מדובר באדם שגדל בבית עם הרבה בעיות משפחתיות וגדל במקום עוין וקשה. שירות המבחן התרשם ממנו לטובה ושהוא רוצה לקיים חיים נורמטיביים. ההיגררות אחרי אחרים והרצון להיות שייך זה מה שהוביל אותו למעשים. לפיכך, מבקש הסנגור להטיל עליו עונש ראוי ולא כבד.

8. הנאשם פנה לבית המשפט והביע חרטה על מעשיו.

תסקיר שירות המבחן

9. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של הנאשם עולה כי הינו יליד שנת 2000, כבן 22 שנים, רווק, סיים 12 שנות לימוד, עד למעצרו עבר במאפייה בירושלים, ללא הרשעות קודמות. נתון במעצר כשנה. קיבל אחריות על ביצוע המעשים והביע חרטה וצער, טען כי נגרר אחרי אחרים ולא הבין את חומרת מעשיו, השלכותיהם וגבולות החוק. הנאשם גדל במשפחה דלת אמצעים שהתאפיינה בתפקוד הורי לקוי ובחסכים חומריים ורגשיים. שירות המבחן התרשם כי לנאשם קושי בוויסות עצמי ובדחיית סיפוקים, דפוסים ילדותיים ובתי בשלים, נטייה לבחינה בלתי בוגרת של גבולות המותר והאסור ונגררות אחר חבורה שולית, שכולם מהווים גורמי סיכון לחזרה על התנהגות עבריינית מצדו. עם זאת, שירות המבחן התרשם כי מדובר בצעיר נורמטיבי ללא דפוסים עברייניים מושרשים וכי מעצרו הממושך הינו בעל השפעה הרתעתית עליו. הומלץ להימנע מתקופת מאסר ממושכת מדי.

דין

10. הנאשם הורשע בארבעה אירועים המקיימים ביניהם קשר הדוק בשל הדמיון במהותם, במניע הלאומני-אידאולוגי שבבסיסם, המקום בו בוצעו, המטרות אליהן כוונו וסמיכות המועדים בהם בוצעו על פני כעשרה חודשים, באופן המאפשר לראות במכלול האישומים אירוע אחד לצורך קביעת מתחם הענישה. מעשיו של הנאשם פגעו בערכים המוגנים של שמירה על ערך החיים, שלמות הגוף, שלום הציבור, שלטון החוק והסדר הציבורי. ההתייחסות בפסיקה אל יידוי אבן היא כאל שימוש בנשק קר: **"אין צריך להרחיב בדברים על כך שהשלכת אבנים עלולה לגרום לתוצאות הוות אסון. היא עלולה להביא לתאונה שסופה מר. אכן, אבנים - פגיעתן רעה, והמיידה אותן יכול רק לשער את מידת הפגיעה, העלולה להגיע חלילה כדי מחיר דמים, והיו דברים מעולם"** (ע"פ 5371/14 פלוני נ' מדינת ישראל (2014), המפנה לע"פ 8639/13 אלדבס נ' מדינת ישראל (2014), ור' גם: ע"פ 7140/13 פלוני נ' מדינת ישראל (2014)). הדברים נכונים ביתר שאת גם לגבי יידוי זיקוקים בוערים המשלחים אש. תופעת יידוי אבנים, זיקוקים ובקבוקי תבערה התגברה לאחרונה והפכה "למכת מדינה" של ממש, המסכנת את שלום הציבור וחיי האדם. הסיכון הרב הנשקף מביצוע עבירות אלה מחייב גזירת עונשים שיש בהם כדי להרתיע הן את המבצע עצמו והן את העבריינים בכוח, צעירים המתפתים על נקלה להשליך אבנים, אשר חלק גדול מהם הינם צעירים נורמטיביים וללא עבר פלילי, כדוגמת הנאשם דנן. למעשיו של הנאשם נלווית חומרה נוספת הנובעת, בין היתר, מהביצוע בצוואת ביחד עם ההמון המתפרע ומכך שבעימותים בהם השתתף נזרקו גם בקבוקי תבערה: **"העזרה ההדדית והעידוד ההדדי שפורעים עוזרים ומעודדים איש את רעהו יש בהם אפקט סינרגטי, והסיכון לשלום הציבור גובר והולך"** (דברי כב' השופט מ' חשין ז"ל בבש"פ 7171/00 מדינת ישראל נ' חאמד, פ"ד נד(4) 729 (2000)). עבירות אלו מחייבות אפוא תגובה עונשית מתאימה מחמירה ומכבידה. בעבריינות על רקע אידאולוגי לאומני, שיקול ההרתעה מקבל את הבכורה מבין שיקולי הענישה (ר': ע"פ 1163/07 אבו חדייר נ' מדינת ישראל (2007)) והפסיקה הנזכרת שם). בנוסף, באישום השלישי בכתב האישום המתוקן הורשע הנאשם בירי זיקוק שהוא עבירה של ניסיון מעשה טרור של ניסיון הצתה. במסגרת חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016, הורה המחוקק על החמרת הענישה במסגרת עליית מדרגה במאבק בטרור במישור המשפט הפלילי, והפסיקה קוראת לבתי המשפט ליישם זאת בדרך של הטלת ענישה מחמירה (ר': ע"פ 1466/20 מדינת ישראל נ' פלוני (2020)). כמו כן, במסגרת מדיניות ענישה שהתווה המחוקק נקבע בסעיף 37 לחוק זה הוראת החמרה כללית, לפיה העובר על עבירת טרור דינו כפל העונש הקבוע לאותה עבירה ועד למקסימום של 25 שנים. לפיכך, מתחם העונש ההולם את מכלול העבירות בהן הורשע הנאשם הוא מאסר בפועל לתקופה שבין שלוש ועד שבע שנות מאסר.

11. באשר לעונש הראוי לנאשם, הנאשם נטל אחריות על מעשיו, הודה במיוחס לו והביע חרטה. הנאשם תרם לייעול ההליך המשפטי. גילו של הנאשם צעיר, הוא נעדר הרשעות קודמות ולמרבה המזל מעשיו לא גרמו לפגיעה בנפש. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הוא גדל בנסיבות חיים מורכבות ולמעצרו הממושך ישנה השפעה הרתעתית עליו. עם זאת, בפני שירות המבחן צמצם הנאשם את האחריות שלקח על ביצוע העבירות והשליכה על אחרים ושירות המבחן פירט את גורמי הסיכון להישנות התנהגות עבריינית, ובכללם, דפוסי אישיות מובנים.

12. בנסיבות אלה, אני גוזר על הנאשם:

א. מאסר בפועל לתקופה של שלוש שנים וארבעה חודשים. תחילת מאסרו מיום מעצרו.

ב. מאסר מותנה לתקופת 6 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע בתוך 3 שנים מיום שחרורו.

זכות ערעור לבית משפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ג אייר תשפ"ב, 24 מאי 2022, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשם והנאשם בעצמו.

**השופט רפי כרמל, סגן
נשיא**